

ДОСЛІДЖЕННЯ ЕВОЛЮЦІЇ ЗАГАЛЬНОЇ КАТЕГОРІЇ ВИТРАТ

Шевченко Ю.М., Б-27м

Науковий керівник – канд. екон. наук, проф. А.П. Грінько
Харківський державний університет харчування та торгівлі

Розгляд розвитку витрат в економічній теорії є необхідним і важливим завданням, оскільки аналіз поглядів економістів дозволить критично ставитись до теоретичних напрацювань сьогодення. Тому метою дослідження є з'ясування сутності витрат обігу та витрат виробництва в економічній теорії та встановлення їх складу для обґрунтування нових підходів до методики обліку з урахуванням потреб сучасного розвитку ресторанного господарства.

Проведений аналіз показав, що в економічних словниках терміни «витрати обігу» та «витрати виробництва» мають різне трактування, проте їх сутність залишається спільною. Якщо розглядати діяльність підприємства як цілісний механізм його функціонування, що в своїй суті зводиться до виробництва економічних благ, то змістовне навантаження понять «витрати виробництва» та «витрати обігу» буде збігатися, оскільки зазначені витрати є складовими діяльності суб'єкта господарювання.

Дослідження довідкової літератури показало, що більшість авторів (55%) вважають витратами обігу витрати, які пов'язані з обігом товарів (Борисов А.Б., Завадський Й.С., Осовська Г.В., Юшкевич О.О., Загородній А.Г., Вознюк Г.Л., Смовженко Т.С., Коноплицький В., Філіна Г., Золотогоров В.Г.). Інші ж (18%) вважають їх витратами на доставку та реалізацію товарів (Чебанова Н.В., Котенко Л.М., Азрилян А.Н.). Патров В.В., Нуридинова Л.В., Тараненко Н.К. стверджують, що витрати обігу – це лише витрати пов'язані з реалізацією товарів, а Сергеева Т.С. взагалі не конкретизує, вважаючи, що витрати обігу – це витрати, які понесені закладами громадського харчування в процесі здійснення своєї діяльності додатково до (понад) оплати вартості товарів. На нашу думку, витрати обігу – це витрати матеріальних, грошових та трудових ресурсів, що пов'язані з процесом обігу (придбання, виробництво, реалізація) готової продукції та товарів, виражені в грошовій одиниці.

В П(С)БО сутність цих витрат не надається, проте вони не мають сили нормативного документа, тому їх положення мають лише рекомендаційний характер. Що стосується витрат виробництва, то нами встановлено, що лише в довідковій літературі наводиться визначення цього поняття.

ПРОБЛЕМИ ОЦІНКИ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

Якуба Є.В., гр. Б-27м

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. Н.М. Горбатюк
Харківський державний університет харчування та торгівлі

Основні засоби – один з найважливіших чинників будь-якого виробництва. Для управління ними особливо важливою є інформація щодо оцінки основних засобів, адже їх невірне оцінення може спричинити неточне обчислення амортизації, викривлення відображення у звітності, неправильне обчислення деяких техніко-економічних показників, які характеризують використання основних засобів. Саме тому питання визначення шляхів підвищення достовірності оцінки активів є актуальними і потребують ретельної уваги фахівців.

Новий підхід до оцінки основних засобів пропонує Астахов В.П. Він пропонує не включати зовсім в їх первинну вартість витрати по їх доставці та установленню, оскільки на його думку це веде до продовження строків морального і фізичного зносу основних засобів.

На думку Лещо Ш., при оприбуткуванні основних засобів, що були в експлуатації, підприємство, яке придбає, повинно привести їх в первісно-відновлену вартість, тобто вартість такого ж чи подібного нового об'єкту на день приймання. Відновлена вартість об'єктів основних засобів формується в результаті переоцінки (індексації). Але ринкові ціни не можна назвати справедливими, так як вони не можуть бути одночасно справедливими для двох учасників ринку – продавця і покупця.

Вдосконалення оцінки основних засобів з урахуванням їх залишкової вартості пропонує Палій В. Питання переоцінки майна підприємства в умовах інфляції, як вважає автор, найбільш важливе для фінансового стану підприємства. Оцінка основних засобів повинна здійснюватись по первинній вартості. Для обліку впливу інфляції слід загальну суму діючих основних засобів по первинній вартості збільшити так, щоб первинна оцінка разом з нарахуваннями була завжди у стільки разів більша, ніж початкова, у стільки разів зменшувалась закупівельна здатність коштів. Проте навіть за умов незмінних цін, потенціал основних засобів не залишається незмінним, оскільки скорочується строк їх служби, вони стають морально застарілими. Основні засоби, які придбані в різний час і мають однакові характеристики, матимуть різну вартість. А проведення постійних переоцінок збільшує витрати підприємства, що в кінцевому результаті впливає на його фінансовий результат.